

УЖГОРОДСЬКА МІСЬКА РАДА

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

Р І Ш Е Н Н Я

м. Ужгород

№ _____

**Про Програму регулювання
чисельності безпритульних
тварин гуманними методами
у м. Ужгород на 2024-2026 роки**

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 року № 280/97-ВР (зі змінами та доповненнями), Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 року № 2456-17 (зі змінами та доповненнями), Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» від 21.02.2006 року № 3447 – IV, Закону України «Про ветеринарну медицину» від 25.06.1992 року № 2498 – XII, Закону України «Про благоустрій населених пунктів» від 06.09.2005 року № 2807 – IV, рішення XII сесії міської ради VII скликання від 30 травня 2017 року № 655 «Про затвердження порядку розроблення цільових міських програм, моніторингу та звітності про їх виконання», виконавчий комітет міської ради **ВИРІШИВ:**

1. Погодити Програму регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у м. Ужгород на 2024-2026 роки з подальшим внесенням на розгляд сесії міської ради (додається).
2. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови Є. Плавайко.

Міський голова

Богдан АНДРІЙВ

ПОГОДЖЕНО
Рішенням виконкому
№ _____

ПАСПОРТ

Програми регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у м. Ужгород на 2024-2026 роки

1.	Ініціатор розроблення програми	Департамент міської інфраструктури Ужгородської міської ради, комунальне підприємство «Центр поводження з тваринами» Ужгородської міської ради
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення програми	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 року № 280/97-ВР (зі змінами та доповненнями), Бюджетний Кодекс України від 08.07.2010 року № 2456-17 (зі змінами та доповненнями), Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження» від 21.02.2006 року № 3447 – IV, Закон України «Про ветеринарну медицину» від 25.06.1992 року № 2498 – XII, Закон України «Про благоустрій населених пунктів» від 06.09.2005 року № 2807 - IV
3.	Розробник програми	Департамент міської інфраструктури Ужгородської міської ради
4.	Співрозробники програми	КП «Центр поводження з тваринами» Ужгородської міської ради
5.	Відповідальні виконавці програми	КП «Центр поводження з тваринами» Ужгородської міської ради
6.	Головний розпорядник коштів	Департамент міської інфраструктури Ужгородської міської ради

7.	Учасники програми	Ужгородська міська рада, департамент міської інфраструктури Ужгородської міської ради, комунальне підприємство «Центр поводження з тваринами» Ужгородської міської ради
8.	Термін реалізації програми	2024-2026 роки
8.1.	Етапи виконання програми	I-III етапи
9.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконання програми	Бюджет Ужгородської міської територіальної громади, інші кошти (власні кошти комунального підприємства «Центр поводження з тваринами» Ужгородської міської ради, благодійні внески, гранти)
10.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми згідно з додатком	Відповідно до додатку 1 до Програми

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма

Ставлення суспільства до тварин визначає рівень його гуманності. Прагнення України стати повноправним членом Європейського Союзу неможливе без сприйняття і втілення у життя європейських цінностей. Стандарти гуманного поводження з тваринами є однією з них.

Законом України від 18.09.2013 року № 578 - VII було ратифіковано Європейську конвенцію захисту домашніх тварин, яка забороняє жорстоке поводження з тваринами й передбачає гуманні способи регулювання їх кількості, як і в країнах Євросоюзу. Проте прийняття закону, який цілком відповідає світовим стандартам, на жаль, не позбавило міста від наявності безпритульних тварин та ганебних фактів жорстокого поводження з ними, що негативно впливає на формування іміджу України та її регіонів перед іноземними партнерами та потенційними інвесторами.

За даними міжнародного благодійного фонду «Four Paws Ukraine» Україна входить в світовий топ - 10 за кількістю безпритульних тварин.

Неналежний догляд за домашніми тваринами (самовигул) та неконтрольована кількість безпритульних тварин призводить до збільшення їх популяції, погіршення епідеміологічної та епізоотичної ситуації в Ужгородській міській територіальній громаді, байдужого, негативного, жорстокого ставлення до тварин, а зрештою й до людей, і таким чином викликає соціальну напруженість у суспільстві.

У більшості випадків тварини стають безпритульними спадково, за рахунок приплоду безпритульних тварин, і лише частина з них була покинута чи загублена. Тому слід приділяти основну увагу саме категорії тварин, чисельність яких найбільша, а саме спадково безпритульним тваринам.

Основними причинами появи тварин на вулицях нашої територіальної громади є:

- розмноження існуючих безпритульних тварин;
- міграція тварин з приміських районів;
- низький рівень культури населення в сфері поводження з домашніми тваринами;
- недостатня кількість притулків та пунктів перетримки тварин.

Оскільки на вулицях міста досі залишається вагома кількість тварин, постає необхідність розробити міську цільову Програму, яка враховує актуальність вищезазначених чинників і спрямована на ефективний контроль із зменшення чисельності безпритульних тварин у місті Ужгород гуманними методами, зниження соціальної напруги і рівня конфліктності, викликаних ситуацією з безпритульними тваринами, запобігання поширенню жорстокості та впровадження в суспільну свідомість стандартів гуманного ставлення до живих істот і шанобливого ставлення до життя як цінності.

Основні поняття та терміни, що використовуються у Програмі:

Адопція – прилаштування безпритульних домашніх тварин у нові родини (усиновлення).

Ареал попереднього перебування – територія, на якій було здійснено відлов тварини.

Безпритульні тварини – домашні тварини, що опинилися на вулиці без догляду людини або утворили напіввільні угруповання, здатні розмножуватися поза контролем людини. Цей термін включає такі категорії тварин: спадково безпритульні (ніколи не мали господаря), викинуті власниками (відмовні), бездоглядні власницькі (на самовигулі), втрачені (загублені) власниками.

Біостерилізація – позбавлення тварини здатності до відтворення потомства (репродуктивної здатності) хірургічним шляхом.

Благодійна діяльність – благодійна безкорислива діяльність благодійних організацій та фізичних осіб, що не передбачає одержання прибутків від цієї діяльності.

Власник домашньої тварини – юридична або фізична особа, яка здійснює догляд за твариною, що належить їй на праві власності або на інших підставах, які не суперечать законодавству України.

Власницька тварина – домашня тварина, власника якої можливо ідентифікувати завдяки наявним ідентифікуючим ознакам (жетон, електронний транспондер, тату).

Гуманне ставлення до тварин – дії, які відповідають вимогам захисту тварин від жорстокого поводження і передбачають доброзичливе ставлення до тварин, захист їх прав, сприяння їхньому добробуту, покращення якості їхнього життя тощо.

Домашні тварини – собаки, коти та інші тварини, які протягом тривалого історичного періоду традиційно утримуються і розводяться людиною, а також тварини видів чи порід, штучно виведених людиною для задоволення естетичних потреб і потреб у спілкуванні, що, як правило, не мають життєздатних диких популяцій, які складаються з особин з аналогічними морфологічними ознаками, та існують тривалий час у їх природному ареалі; тварини-компаньйони (домашні улюбленці) згідно з класифікацією Європейської конвенції про захист тварин.

Евтаназія – гуманні методи умертвіння тварин, які виключають їх передсмертні страждання.

Жорстоке поводження з тваринами – знущання над тваринами, у тому числі безпритульними, що спричинило муки, завдало їм фізичного страждання, тілесні ушкодження, каліцтво або призвело до загибелі, нацькування тварин одна на одну та на інших тварин, вчинене з хуліганських чи корисливих мотивів, залишення домашніх та сільськогосподарських тварин напризволяще, у тому числі порушення правил утримання тварин.

Ідентифікація безпритульної тварини – процес ототожнювання безпритульної тварини через присвоєння їй унікального ідентифікаційного номера із використанням електронної (електронний транспондер) або візуальної ідентифікації (кліпси з унікальним номером) для собак та хірургічний відріз края вуха для котів.

Ідентифікація власницьких тварин – процес ототожнювання тварини через присвоєння їй унікального ідентифікаційного номера із використанням

електронної (електронний транспондер) та візуальної ідентифікації (муніципальний номерний жетон або будь-який метод, передбачений законом).

Муніципальний реєстр тварин – єдиний міський електронний реєстр домашніх та безпритульних тварин.

Муніципальні тварини – колишні безпритульні тварини, які пройшли комплекс процедур на КП «Центр поводження з тваринами» Ужгородської міської ради або у ветклініках-партнерах (стерилізовані, вакциновані та ідентифіковані тварини), які не несуть загрози для суспільства, проживають на території міста і належать громаді міста на принципах гуманності та захисту від жорстокого поводження.

Опікун тварин – людина, яка добровільно, на волонтерських засадах на певній території опікується безпритульними тваринами (котами, собаками).

Притулки для тварин – неприбуткові установи, спеціально призначені та облаштовані для утримання тварин (з обмеженим чи необмеженим прийомом тварин).

Реєстрація безпритульних тварин – облік тварин, який здійснює КП «Центр поводження з тваринами» Ужгородської міської ради або приватні ветеринарні лікарі шляхом їх ідентифікації та внесення відповідної інформації до муніципального реєстру тварин.

Самовигул – самостійні прогулянки власницьких домашніх тварин у громадських місцях без нагляду господаря.

Утримання тварин в домашніх умовах – обмеження природної волі домашніх тварин, що виключає їх вільне переміщення за межами квартири, подвір'я окремого будинку.

Програма регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у м. Ужгород на 2024-2026 роки (надалі – Програма) спрямована на забезпечення безпеки життя та здоров'я людей, гуманізації суспільства, захист від страждань і загибелі тварин внаслідок жорстокого поводження з ними та захисту їх природних потреб.

Програма орієнтується на принципи, встановлені Європейською конвенцією про захист домашніх тварин та Законом України «Про захист тварин від жорстокого поводження», досвід європейських країн у сфері регулювання чисельності безпритульних тварин і поводження з тваринами у місті.

Програма ґрунтується на принципах гуманного ставлення до тварин та запобігання жорстокому поводженню з ними, визначає правові, організаційні і фінансові основи відносин щодо регулювання чисельності безпритульних тварин у місті Ужгород, забезпечує участь фізичних осіб та громадських організацій у виконанні заходів, спрямованих на регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами, а саме способом біостерилізації.

Програма розроблена відповідно до «Європейської конвенції захисту домашніх тварин», Законів України «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про ветеринарну медицину», «Про благоустрій населених пунктів», «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших нормативно-правових актів.

Програма поширює свою дію лише на безпритульних тварин, тобто тварин, які залишилися без догляду людини або утворили напіввільні угруповання, здатні розмножуватися поза контролем, у тому числі на тварин незалежно від породи, належності та призначення, які мають нашійники з номерними знаками і намордники, але перебувають без власника на вулицях, площах, ринках, у скверах, садах, у громадському транспорті, дворах та інших громадських місцях.

Реалізація Програми повинна здійснюватися виключно гуманними методами, які виключають жорстоке поводження з тваринами, відповідно до законодавства України.

Потребують нормативного врегулювання питання підвищення рівня відповідальності за порушення Правил утримання домашніх собак та котів у м. Ужгород.

Евтаназію безпритульних тварин можливо застосовувати лише у випадках, підтверджених письмовим висновком консилиуму ветеринарних лікарів у разі невиліковної хвороби, що призводить до страждань тварини або за наявності порушень у поведінці тварини, які є незворотними і не підлягають змінам.

Програма спрямована на забезпечення комфортного та безпечного співіснування людей і тварин.

2. Визначення мети програми

Основною метою Програми є зменшення кількості безпритульних тварин у місті Ужгород та їх реєстрація, на основі гуманного та відповідального ставлення до них, адопція безпритульних тварин, вживання заходів щодо захисту тварин, створення безпечних та комфортних умов життя людей та співіснування людей, котів і собак у місті.

Дана Програма передбачає створення ефективного, дієвого, економічно доцільного, суспільно прийняттого цивілізованого механізму зменшення чисельності безпритульних тварин гуманним методом на основі новітніх технологій та кращого міжнародного досвіду, забезпечення ветеринарно-санітарного добробуту, належного благоустрою міста Ужгород, впровадження стандартів гуманного поводження з тваринами, закладення підґрунтя для розвитку сучасної місцевої спільноти.

3. Шляхи і засоби розв'язання проблеми; строки та етапи виконання програми

Програма діє протягом 2024-2026 років на території територіальної громади міста Ужгорода. Програмою передбачається проведення комплексу соціально-економічних та правових заходів, спрямованих на зниження чисельності безпритульних тварин у місті Ужгород гуманними методами та на роботу з населенням із впровадження стандартів гуманного поводження з тваринами.

Пріоритетним напрямом регулювання чисельності безпритульних тварин є метод «відлов-вакцинація-біостерилізація-адопція» або «повернення тварин у ареал попереднього перебування» з пріоритетом на адопцію (прилаштування) безпритульних тварин.

Програма виконується способом організації відлову безпритульних тварин із застосуванням нової методики біостерилізації та сучасної технічної бази.

Зменшення кількості безпритульних тварин здійснюватиметься КП «Центр водовження з тваринами» Ужгородської міської ради шляхом проведення відлову, біостерилізації з післяопераційною перетримкою, щеплення, профілактичної обробки, лікувальної терапії за необхідності, адопції або повернення безпритульних тварин у ареал попереднього перебування.

4. Перелік завдань програми

Головним завданням Програми є проведення комплексу управлінських і правових заходів, направлених на створення більш комфортних умов для життя людей та гуманного середовища для існування тварин через значне зменшення чисельності безпритульних тварин, а саме:

- проведення моніторингу та визначення кількості безпритульних тварин;
- подальше проведення масової стерилізації, щеплення, профілактичних обробок тварин;
- проведення інформаційно-просвітницьких заходів з населенням стосовно гуманного поводження з тваринами, влаштування тварин, пропагування стерилізації домашніх тварин тощо.

5. Напрями діяльності та заходи програми

Напрями та заходи Програми:

- зменшення кількості безпритульних тварин гуманними методами шляхом виконання заходів з відлову, біостерилізації, щеплення та адопції безпритульних тварин;
- перша ветеринарна допомога, оперативне втручання, профілактична обробка та лікувальна терапія безпритульних тварин;
- ведення системи обліку, реєстрації та ідентифікації безпритульних тварин, впровадження ефективної процедури реєстрації домашніх тварин;
- проведення інформаційно-просвітницьких заходів щодо гуманного поводження з безпритульними тваринами, адопції безпритульних тварин, пропагування біостерилізації та реєстрації домашніх тварин тощо;

6. Фінансове забезпечення

Фінансування Програми здійснюватиметься згідно з планом заходів на її проведення, в межах затверджених бюджетних призначень на її виконання,

передбачених в бюджеті Ужгородської міської територіальної громади на відповідний рік, шляхом спрямування коштів відповідним виконавцям, та з інших джерел, не заборонених законодавством. В ході реалізації заходів Програми можливі коригування, пов'язані з фактичним надходженням коштів на реалізацію розділів Програми, уточненням обсягів робіт і виходячи з реальних можливостей бюджету.

7. Координація та контроль за ходом виконання програми

Головний розпорядник коштів Програми – департамент міської інфраструктури щопівроку готує та подає на засідання виконавчого комітету та за підсумками року на розгляд сесії міської ради звіт про стан її виконання з наростаючим підсумком, відповідно до затвердженого рішенням XIII сесії міської ради VII скликання від 30.05.2017 № 655 Порядку розроблення міських цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання, готує пропозиції щодо уточнення показників, обсягів та джерел фінансування.

Департамент міської інфраструктури щороку здійснює обґрунтовану оцінку результатів Програми, та у разі потреби розробляє пропозиції щодо доцільності продовження тих чи інших завдань, включення додаткових завдань, уточнення показників, обсягів і джерел фінансування.

Головний розпорядник публікує звіт про результати Програми на офіційному сайті міської ради.

Учасники Програми звітують про виконання заходів Програми департаменту міської інфраструктури щомісячно, до 5-го числа місяця наступного за звітним.

Додаток 1 до Програми

Ресурсне забезпечення міської цільової програми
Програми регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами
у м. Ужгород на 2024-2026 роки

тис. грн.

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Етапи виконання програми			Усього витрат на виконання програми, тис. грн.
	I етап	II етап	III етап	
	2024 рік	2025 рік	2026 рік	
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	3 160,000	4 556,000	5 450,000	13 166,000
державний та інші місцеві бюджети	0,000	0,000	0,000	0,000
обласний бюджет	0,000	0,000	0,000	0,000
бюджет Ужгородської міської територіальної громади	3 160,000	4 556,000	5 450,000	13 166,000

Перелік завдань міської цільової програми
Програми регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами
у м. Ужгород на 2024-2026 роки

тис. грн.

Мета, завдання, КПКВКМБ	Джерела фінансування	Етапи виконання програми									Відповідальні виконавці
		I етап 2024 рік			II етап 2025 рік			III етап 2026 рік			
		Обсяг видатків	у т. ч. кошти міського бюджету		Обсяг видатків	у т. ч. кошти міського бюджету		Обсяг видатків	у т. ч. кошти міського бюджету		
			загальний фонд	спеціальний фонд		загальний фонд	спеціальний фонд		загальний фонд	спеціальний фонд	
Всього на виконання програми	міський бюджет	3 160,000	3 160,000		4 556,000	4 556,000		5 450,000	5 450,000		
1216030	міський бюджет	3 160,000	3 160,000		4 556,000	4 556,000		5 450,000	5 450,000		
Мета: Зменшення кількості безпритульних тварин у місті Ужгород та їх реєстрація, на основі гуманного та відповідального ставлення до них, адопція безпритульних тварин, вживання заходів щодо захисту тварин, створення безпечних та комфортних умов життя людей та співіснування людей, котів і собак у місті											
Завдання 1. Забезпечення проведення заходів щодо зменшення кількості безпритульних тварин гуманними методами (відлов, біостерилізація, щеплення та адопція безпритульних тварин) (КПКВКМБ 1216030)	міський бюджет	2 450,000	2 450,000		3 846,000	3 846,000		4 740,000	4 740,000		КП "Центр поведіння з тваринами" УМР
Завдання 2. Забезпечення надання першої ветеринарної допомоги, оперативного втручання, профілактичної обробки та лікувальної терапії безпритульних тварин (КПКВКМБ 1216030)	міський бюджет	600,000	600,000		600,000	600,000		600,000	600,000		КП "Центр поведіння з тваринами" УМР
Завдання 3. Забезпечення ведення системи обліку, реєстрації та ідентифікації безпритульних тварин (придбання програмного забезпечення, бірок для реєстрації), (КПКВКМБ 1216030)	міський бюджет	100,000	100,000		100,000	100,000		100,000	100,000		КП "Центр поведіння з тваринами" УМР
Завдання 4. Забезпечення проведення інформаційно-просвітницьких заходів щодо гуманного поводження з безпритульними тваринами, адопції безпритульних тварин, пропагування біостерилізації та реєстрації домашніх тварин тощо (КПКВКМБ 1216030)	міський бюджет	10,000	10,000		10,000	10,000		10,000	10,000		КП "Центр поведіння з тваринами" УМР

Результативні показники виконання завдань міської цільвої програми
Програми регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у м. Ужгород на 2024-2026 роки

тис. грн.

Відповідальні виконавці, КПКВКМБ, завдання програми, результативні показники		I етап			II етап			III етап		
		2024 рік			2025 рік			2026 рік		
		Разом	у т.ч.кошти місцевого бюджету		Разом	у т.ч.кошти місцевого бюджету		Разом	у т.ч.кошти місцевого бюджету	
			Загальний фонд	Спеціальний фонд		Загальний фонд	Спеціальний фонд		Загальний фонд	Спеціальний фонд
Всього на виконання програми		3 160,000	3 160,000		4 556,000	4 556,000		5 450,000	5 450,000	
1216030		3 160,000	3 160,000		4 556,000	4 556,000		5 450,000	5 450,000	
Завдання 1. Забезпечення проведення заходів щодо зменшення кількості безпритульних тварин гуманними методами (відлов, біостерилізація, щеплення та адопція безпритульних тварин) (КПКВКМБ 1216030)										
Показники витрат										
Обсяг видатків на забезпечення заходів щодо зменшення кількості безпритульних тварин гуманними методами, тис. грн.	1216030	2 450,000	2 450,000		3 846,000	3 846,000		4 740,000	4 740,000	
Кількість безпритульних тварин, яких необхідно відловити, стерилізувати та щепити, од.		1 000	1 000		1 000	1 000		1 000	1 000	
Показники продукту										
Кількість безпритульних тварин, яких планується відловити, стерилізувати та щепити, од.		1 000	1 000		1 000	1 000		1 000	1 000	
Показник ефективності										

Обсяг видатків на забезпечення ведення системи обліку, реєстрації та ідентифікації безпритульних тварин, тис. грн.	1216030	100,000	100,000		100,000	100,000		100,000	100,000	
Кількість безпритульних тварин, яких необхідно ідентифікувати та зареєструвати, од.		1 000	1 000		1 000	1 000		1 000	1 000	
Показники продукту										
Кількість безпритульних тварин, яких планується ідентифікувати та зареєструвати, од.		1 000	1 000		1 000	1 000		1 000	1 000	
Показник ефективності										
Середня вартість ідентифікації та реєстрації однієї безпритульної тварини, тис. грн.		0,100	0,100		0,100	0,100		0,100	0,100	
Показники результативності										
Питома вага кількості безпритульних тварин, яку планується ідентифікувати та зареєструвати до необхідної кількості, %		100	100		100	100		100	100	

Завдання 4. Забезпечення проведення інформаційно-просвітницьких заходів щодо гуманного поводження з безпритульними тваринами, адопції безпритульних тварин, пропагування біостерилізації та реєстрації домашніх тварин тощо (КПКВКМБ 1216030)										
Показники витрат										
Обсяг видатків на забезпечення проведення інформаційно-просвітницьких заходів, тис. грн.	1216030	10,000	10,000		10,000	10,000		10,000	10,000	
Кількість публікацій в засобах масової інформації та друкованої інформаційної продукції, яку необхідно виготовити, од.		500	500		500	500		500	500	
Показники продукту										
Кількість публікацій в засобах масової інформації та друкованої інформаційної продукції, яку планується виготовити, од.		500	500		500	500		500	500	
Показник ефективності										
Середня вартість публікацій в засобах масової інформації та друкованої інформаційної продукції, тис. грн.		0,020	0,020		0,020	0,020		0,020	0,020	
Показники результативності										
Питома вага публікацій в засобах масової інформації та друкованої інформаційної продукції до необхідної кількості, %		100	100		100	100		100	100	